

Értékek a társadalomban II.

Különböző értékek ütközése, a konfliktus feloldása

Kompetenciaterület:

Szociális, életviteli és környezeti kompetenciák

5. évfolyam

Programcsomag:

Én és a világ

A modul szerzői: IFA Műhely (Dr. Mihály Ottó, Dr. Falus Katalin, Jakab György, F. Kristóf Mária, Czincz Józsefné, Iván Márta, Janicsék Lajos Tamás, Kálmán Katalin, Kolláth Erzsébet, Márcz Klára, Molnár Géza, Molnár Zsuzsa, Montay Beáta, Tölgyesi Livia, Ursu Zsuzsa, Zsigmond Ottília, Zágon Bertalanné)

MODULLEÍRÁS

Ajánlott korosztály	10-11 évesek
Ajánlott időkeret	3 × 45 perc
A modul közvetlen célja	Az érték fogalmának értelmezése, értékrendek felismertetése, rendszerbe állítása, érdek- és értékkülbszóségek csökkentése, esetleges felmerülő konfliktusok feloldása
A modul témái, tartalma	Témák: A társadalom és gazdaság Kapcsolatok: alapvető kapcsolatok Tartalom: Értékeink alakulása
Megelőző tapasztalat	Hagyományok, szokások, Ősi magyar hagyományok, Tények és értékek, Értékek alakulása, mibenléte
Ajánlott továbbhaladási irány	Értékek kialakítása Értékből értékrend kialakulása Értékrendek felépülése, használati értéke Értékítéletek változásai
A kompetenciafejlesztés fókuszai	Önismerettel összefüggő kompetenciák: önállóság, identitás Önszabályozás: tolerancia Énhatékonyság-érzés: pozitív önértékelés, konstruktív self-érzékelés A szociális kompetenciákhoz szükséges kognitív készségek: szabályalkotás és -követés, problémamegoldás, információkezelés (összefüggés-kezelés, rendszerező képesség) Társas kompetenciák: empátia, kommunikációs készségek (együttélési szabályok tisztelete, hagyománytisztelet)
Kapcsolódási pontok	A NAT-hoz: Magyar nyelv és irodalom, Ember és társadalom, Ember a természetben, Művészetek Tantárgyakhoz: magyar irodalom, történelem, természetismeret, vizuális nevelés Modulokhoz: A program más moduljaihoz való kapcsolódás: Az ősi és egyéb hagyományok tisztelete, felnőtté válás – viselkedéskultúra, közösség mint érték – értékek alakulása Egyéb, külső tényezőkhöz való kapcsolódás: Erkölcsös viselkedés, esztétika – múzeumok, könyvtári ismeretek, a könyv és olvasás mint ismeretszerzési forrás, emberbaráti szeretet
Támogató rendszer	Dr. Spencer Kagan: <i>Kooperatív tanulás</i> . Önkonet Kft. Budapest, 2001

FPI: <i>Együtt – működik</i> . Kooperatív foglalkozástervek 5. és 8. osztály <i>Erkölc és jog</i> . Társadalomismeret. Tanári kézikönyv <i>A repülő osztály</i> . Rendezte: Tony Wigand

Módszertani ajánlás

Heterogén csoportokat alkossunk. A feldolgozás előkészítése fiktív vagy történelmi eseményekre való ráhangolódással történik, amelyek a gyermeki lélek értékrendjének és értékítéletének kialakulását segítik, vagy a már meglévőt erősítik. A tartalom mellett a modul során a módszertani változatosság, a kreatív gondolkodás fejlesztése, önálló értékrend kialakítása és a meglévő kapcsolati kultúra erősítése is nagyon fontos e korosztály számára. A legfontosabb a gyermek értékrendjének alakulása és az értékek elfogadásának megerősítése, a megfelelő pedagógiai eszköz kiválasztásával, az adott környezethez és gyermekösszetételhez való idomulással.

Javaslatok az értékeléssel kapcsolatban

Elvárásaink:

- az önálló értékrend kialakításának megítélése a környezeti hatások tükrében,
- az öntudatos személyiség kialakításának alapkövetélei a nemzeti öntudat mértékletes értékmegismerései alapján,
- önismeret fejlesztése,
- erények ismerete,
- mások értékrendjének tisztelete,
- együttélési értékek tiszteletben tartása,
- kritikai érzék fejlesztése a környezeti és saját értékek párhuzamba állításával,
- fontossági sorrend felállítása az értékrend kialakítása közben, a mások iránti lojalitás figyelembevételével.

A modul mellékletei

Tanári mellékletek

- P1 – Műleírás, Csontváry: *Római híd Mosztárban*
- P2 – Műleírás, Csontváry: *Vihar a nagy Hortobágyon*
- P3 – Elemzési szempontok a Vérszerződés megbeszéléséhez
- P4 – Filmleírás
- P5 – Elemzési szempontok

Diákmelléletek

- D1 – Mi az érték?
- D2 – Művészeti alkotások Csontváry: *Mosztár hídjá, Vihar a nagy Hortobágyon*
- D3 – A vérszerződés (munkafüzet)
- D4 – Tinódi L. S.-idézet